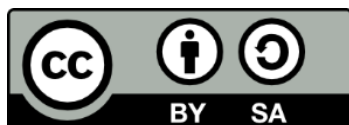

ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ενότητα 8: Πληθωρισμός

Γεώργιος Μιχαλόπουλος
Τμήμα Λογιστικής-Χρηματοοικονομικής

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Σκοπός

Η ανάλυση των αιτίων και επιπτώσεων του πληθωρισμού καθώς και της αντιμετώπισης του

Τι είναι Πληθωρισμός

- Συστηματική και συνεχής άνοδος του γενικού επιπέδου τιμών
- Τι δεν είναι πληθωρισμός
  - Η αύξηση της τιμής ενός αγαθού μιας ομάδας αγαθών
  - Η ‘μία και έξω’ αύξηση του γενικού επιπέδου τιμών
  - Μια εποχική αύξηση του γενικού επιπέδου τιμών

Πώς μετριέται ο πληθωρισμός

- Με βάση τους δείκτες τιμών
  1. Δείκτης τιμών καταναλωτή
  2. Εναρμονισμένος δείκτης τιμών καταναλωτή (ΕΕ)
  3. Δείκτης τιμών παραγωγού (χοντρικής)
  4. Αποπληθωριστής του ΑΕΠ
  5. Δείκτης τιμών εισαγομένων αγαθών
- Πληθωρισμός μετριέται ως ετήσια μεταβολή στον δείκτη τιμών
- Αφού η ετήσια μεταβολή καθορίζεται με βάση την ίδια περίοδο της προηγούμενης χρονιάς ο πληθωρισμός δεν παίρνει υπ' όψιν εποχικές διακυμάνσεις τιμών.

Δείκτες Τιμών: κατασκευή

1. Καθορισμός καλαθιού (αγαθά και υπηρεσίες και ειδικά βάρη)
2. Εύρεση των τιμών (δειγματοληπτική έρευνα, ερωτηματολόγια)
3. Υπολογισμός του κόστους του καλαθιού (p = τιμές αγαθού c , q = ποσότητες t_n = χρονική στιγμή n)

4. Δείκτης Laspeyres

$$P_L = \frac{\sum(p_{c,t_n} \cdot q_{c,t_0})}{\sum(p_{c,t_0} \cdot q_{c,t_0})}$$

5. Δείκτης Paasche

$$P_P = \frac{\sum(p_{c,t_n} \cdot q_{c,t_n})}{\sum(p_{c,t_0} \cdot q_{c,t_n})}$$

6. Επιλογή έτους βάσης (t_0)

Παράδειγμα: Υπολογισμός δείκτη τιμών Laspeyres και Paasche

	Αγαθό Α				
	Περίοδος t_0	Περίοδος T_n			
Ποσοτητες Q	50	80			
Τιμές P	100	106			
	Αγαθό Β				
	Περίοδος t_0	Περίοδος T_n			
Ποσοτητες Q	102	120			
Τιμές P	80	90			
Laspeyres (PL=1.00 για t_0)					
$PL = \left\{ \frac{106 \cdot 50 + 90 \cdot 102}{100 \cdot 50 + 80 \cdot 102} \right\} =$			1.100	Πληθωρ. 10%	
Paasche (Pp=1.00 για t_0)					
$Pp = \left\{ \frac{106 \cdot 80 + 90 \cdot 120}{100 \cdot 80 + 80 \cdot 120} \right\} =$			1.095	Πληθωρ. 9.5%	

Δείκτες Τιμών: προβλήματα

Η παραπάνω μεθοδολογία οδηγεί σε **υπερεκτίμηση** του πληθωρισμού λόγω:

1. Μεροληψίας (μη έγκαιρης ενσωμάτωσης της διαδικασίας της υποκατάστασης αγαθών μετά από μεταβολές τιμών ή εισοδήματος)
2. Υπόθεσης ομοιογένειας αγαθών διαχρονικά (μη υπολογισμός της παραμέτρου της βελτίωσης της ποιότητας των αγαθών πχ τεχνολογικό επίπεδο)
3. Αδυναμία άμεσης εμφάνισης των νέων ή καινοτόμων αγαθών στο καλάθι – άρα μη αντιπροσωπευτικά καλάθια τιμών

Πληθωρισμός: Είδη

- Διάκριση ανάλογα με το μέγεθος
  - Έρπων πληθωρισμός
  - υπερπληθωρισμός
- Διάκριση ανάλογα με το αίτιο που τον προκαλεί
  - Πληθωρισμός Ζήτησης
  - Πληθωρισμός Κόστους
  - Πληθωρισμός Μισθών
  - Εισαγόμενος πληθωρισμός

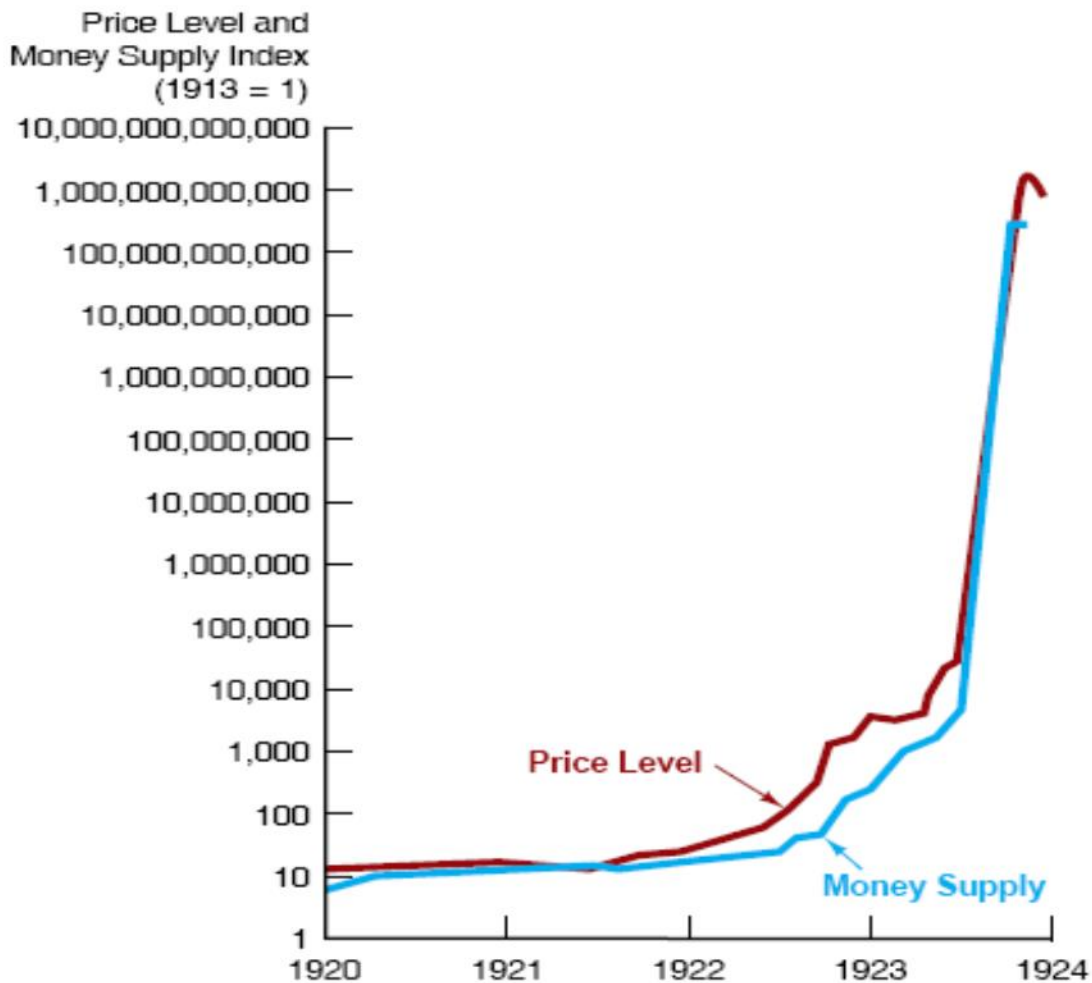
ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ – ΚΟΣΤΟΣ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΥ

- Προβλεπόμενος και μη προβλεπόμενος πληθωρισμός: διαφορές στα κόστη
  - Προβλεπόμενος πληθωρισμός
    - Κόστος σόλας (κόστος πληροφόρησης για τις τιμές – αδιαφάνεια τιμών)
    - Κόστος τιμοκαταλόγων
    - Κόστος από την φορολογική επιβάρυνση λόγω μη προσαρμογής φορολογικής κλίμακας
  - Μη προβλεπόμενος πληθωρισμός
    - Κοινωνικό Κόστος (άδικη αναδιανομή εισοδήματος) σε βάρος πιστωτών
    - Αρνητικός παράγοντας ανάπτυξης (μείωση επενδύσεων, μη αποτελεσματική διαχείριση πόρων)
    - Χρηματοοικονομική αβεβαιότητα
    - Υποτίμηση νομίσματος και αστάθεια στις εξωτερικές συναλλαγές
  - Υποτίμηση νομίσματος και αστάθεια στις εξωτερικές συναλλαγές

Αντιπληθωριστική Πολιτική

- Νομισματική Πολιτική
  - Μονεταριστές: ισχυρό μέσο
  - Κευνσιανή άποψη: συμπληρωματικό μέσο
- Δημοσιονομική πολιτική
  - Μονεταριστές: δεν ενδείκνυται
  - Κευνσιανή άποψη: ισχυρό μέσο
- Έλεγχος τιμών και εισοδημάτων από το κράτος
  - Μονεταριστές: δεν ενδείκνυται
  - Κευνσιανή άποψη: βραχυπρ. μέτρα μόνο, προκαλούν αβεβαιότητα, μείωση παραγωγής, αναποτελεσματικότητα
- Ενίσχυση των μηχανισμών της αγοράς, ευελιξία τιμών-μισθών, (μακροπρόθεσμη πολιτική)

Πληθωρισμός και προσφορά χρήματος. Είναι ο πληθωρισμός καθαρά νομισματικό φαινόμενο; Περίπτωση της Γερμανίας

Αργεντινή 1980-90: υπερπληθωρισμός ως νομισματικό φαινόμενο

Αλλαγή νομίσματος: 1983: 1 peso = 10.000 παλαιά peso,

1985: 1 austral = 1000 pesso

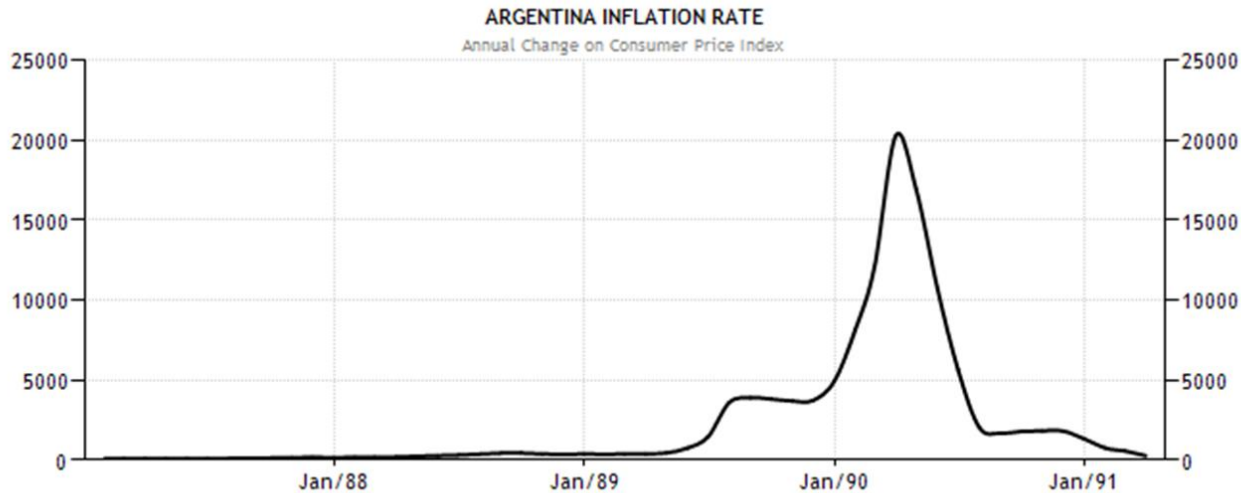
89-90: πληθωρισμός 200% τον μήνα. Χρήση δολαρίου για συναλλαγές

Το 1991 υιοθετείται 'επιτροπή νομίσματος' με βάση το δολάριο' και θέτει 1 νέο πεσσο = 1\$ = 10.000 παλαιά austral

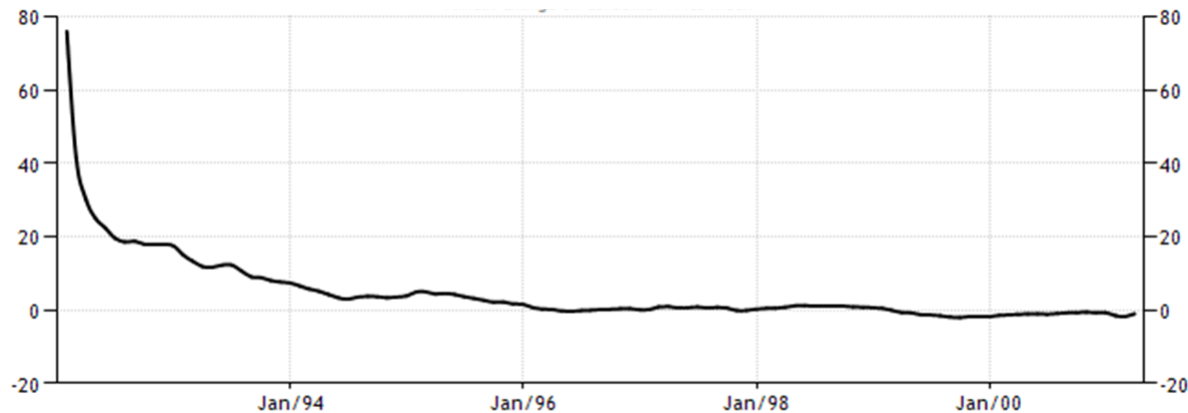

SOURCE: WWW.TRADINGECONOMICS.COM | INSTITUTO NACIONAL DE ESTADISTA

Περίπτωση της Αργεντινής

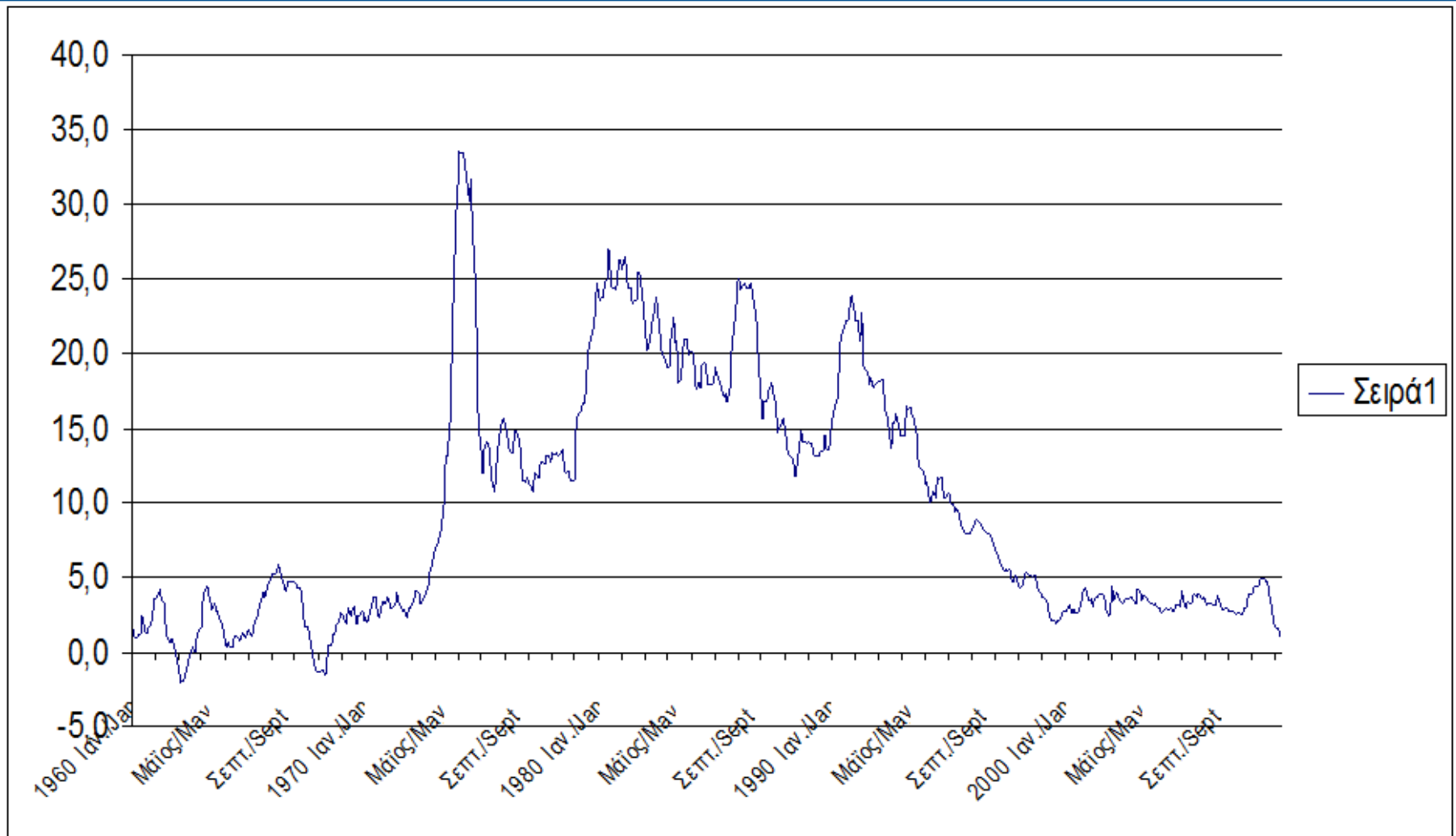

SOURCE: WWW.TRADINGECONOMICS.COM | INSTITUTO NACIONAL DE ESTADISTA

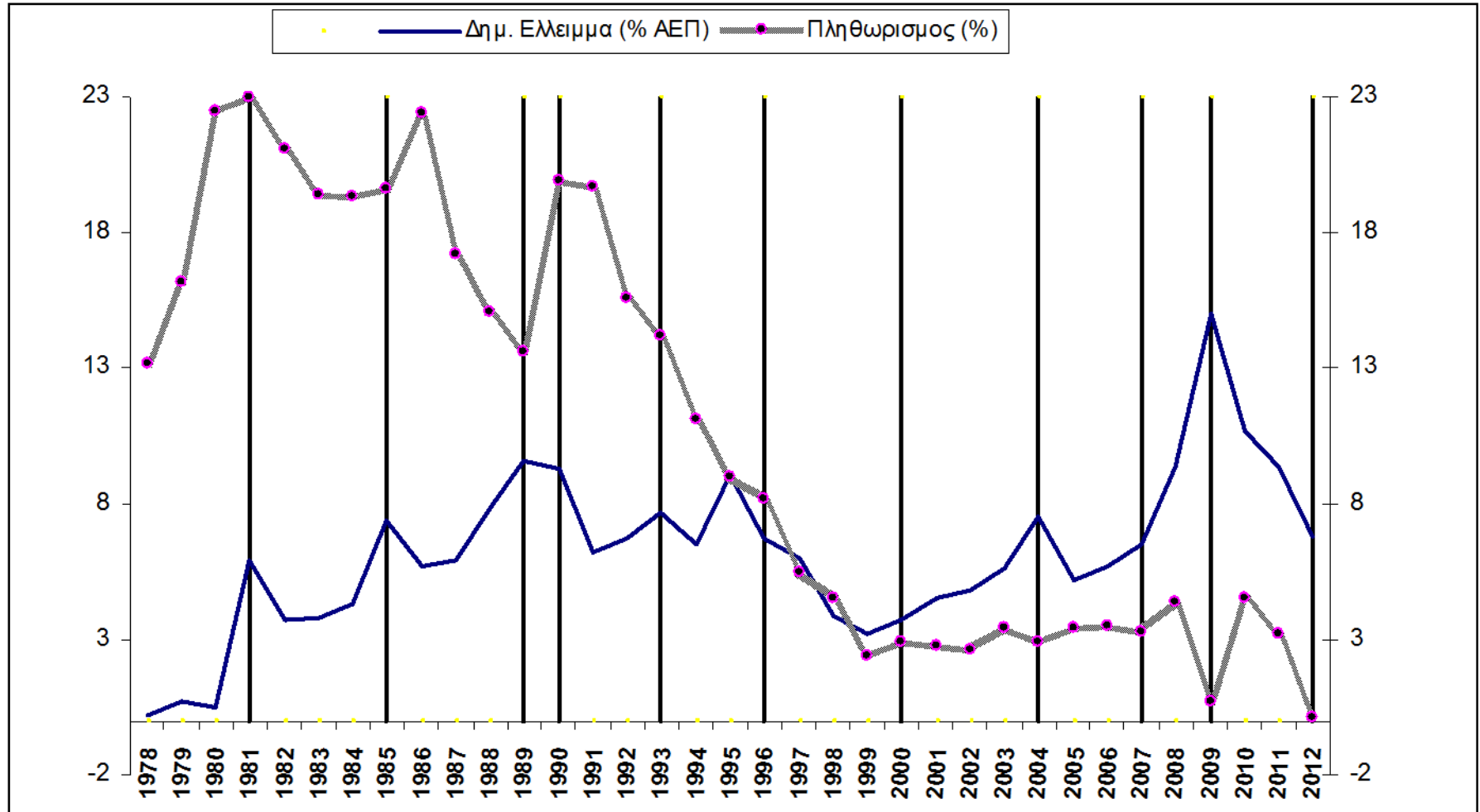
SOURCE: WWW.TRADINGECONOMICS.COM | INSTITUTO NACIONAL DE ESTADISTA

Πληθωρισμός ΔΤΚ - Ελλάδα

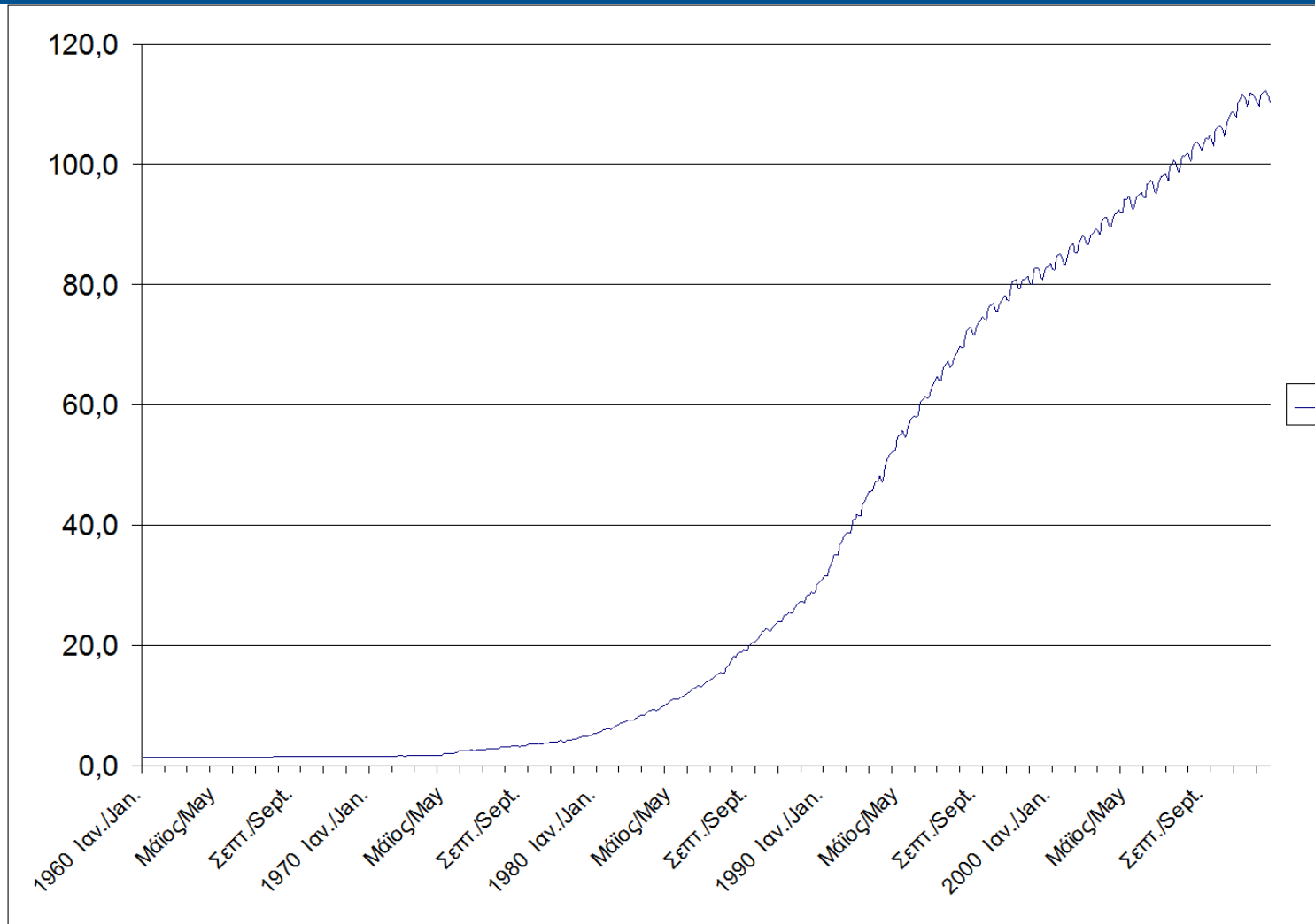

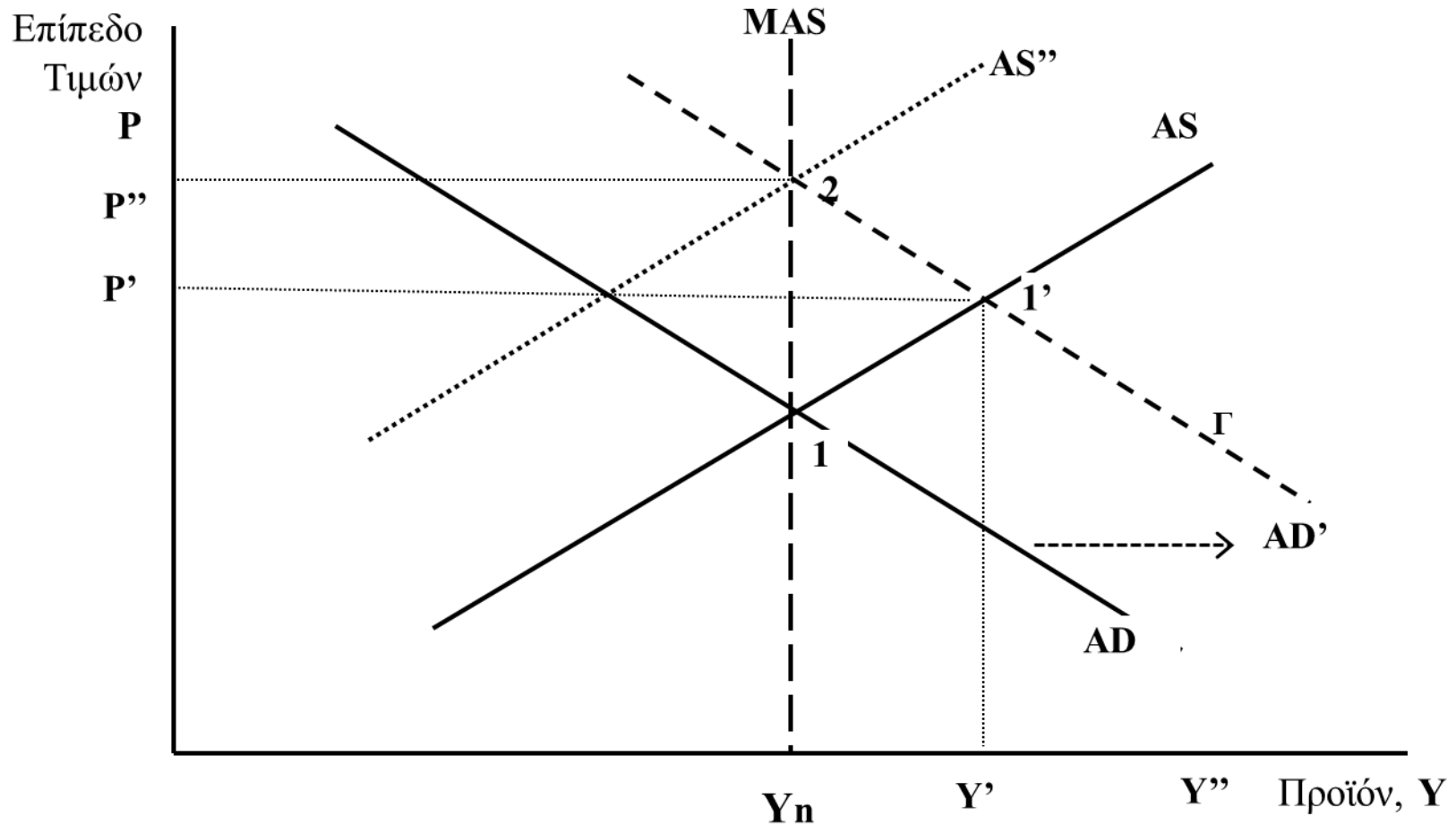
Πληθωρισμός και πολιτικός οικονομικός κύκλος Ελλάδα (1978-2012)

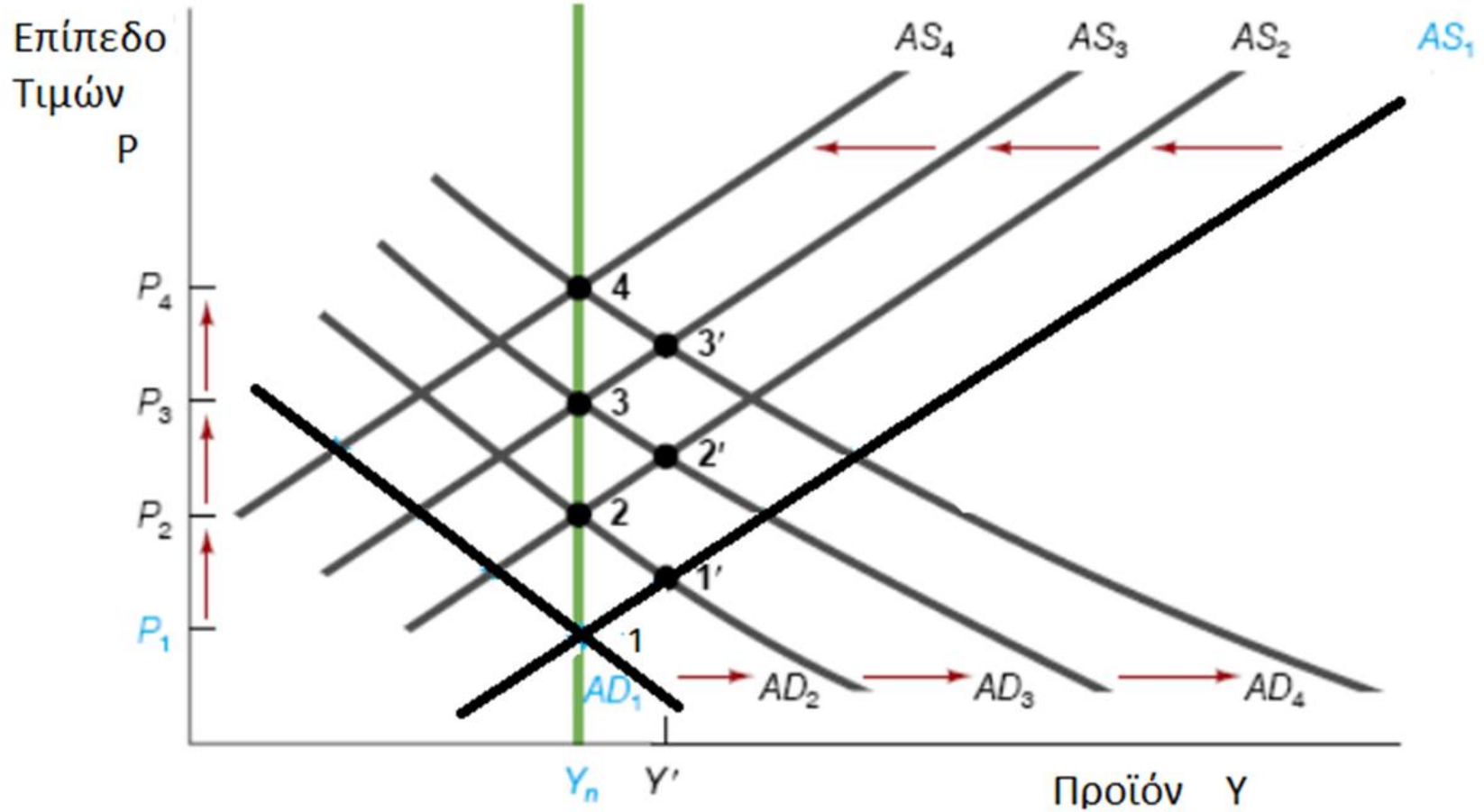
Επίπεδο τιμών - Ελλάδα

Πληθωρισμός (ζήτησης) και επεκτατική οικονομική πολιτική (μια και έξω)

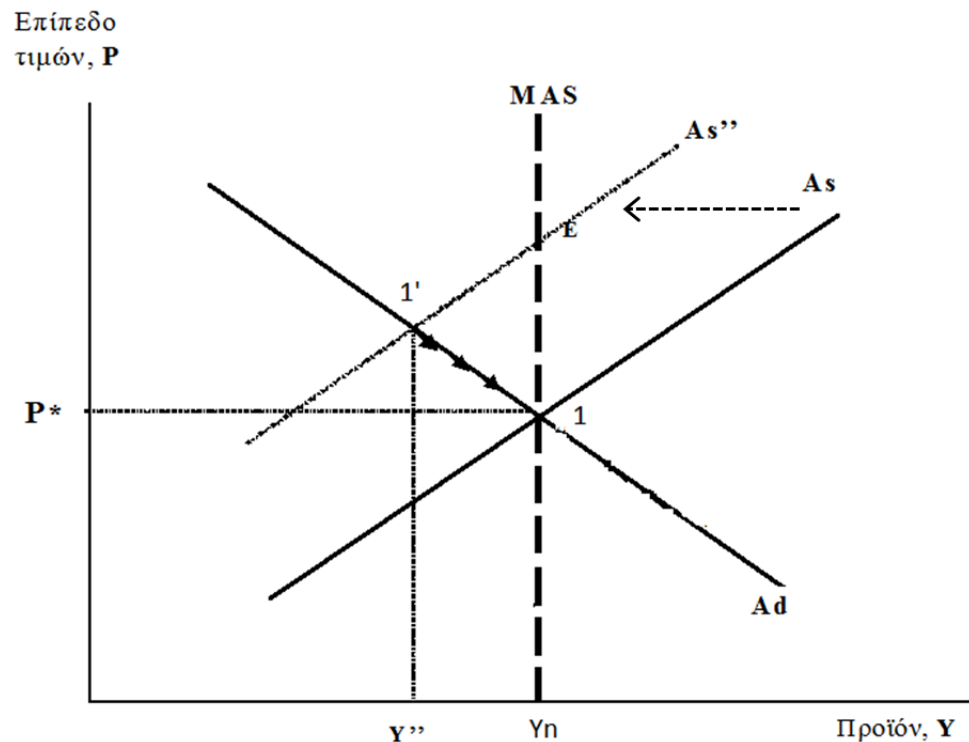

Πληθωρισμός και συνεχιζόμενη επεκτατική οικονομική πολιτική

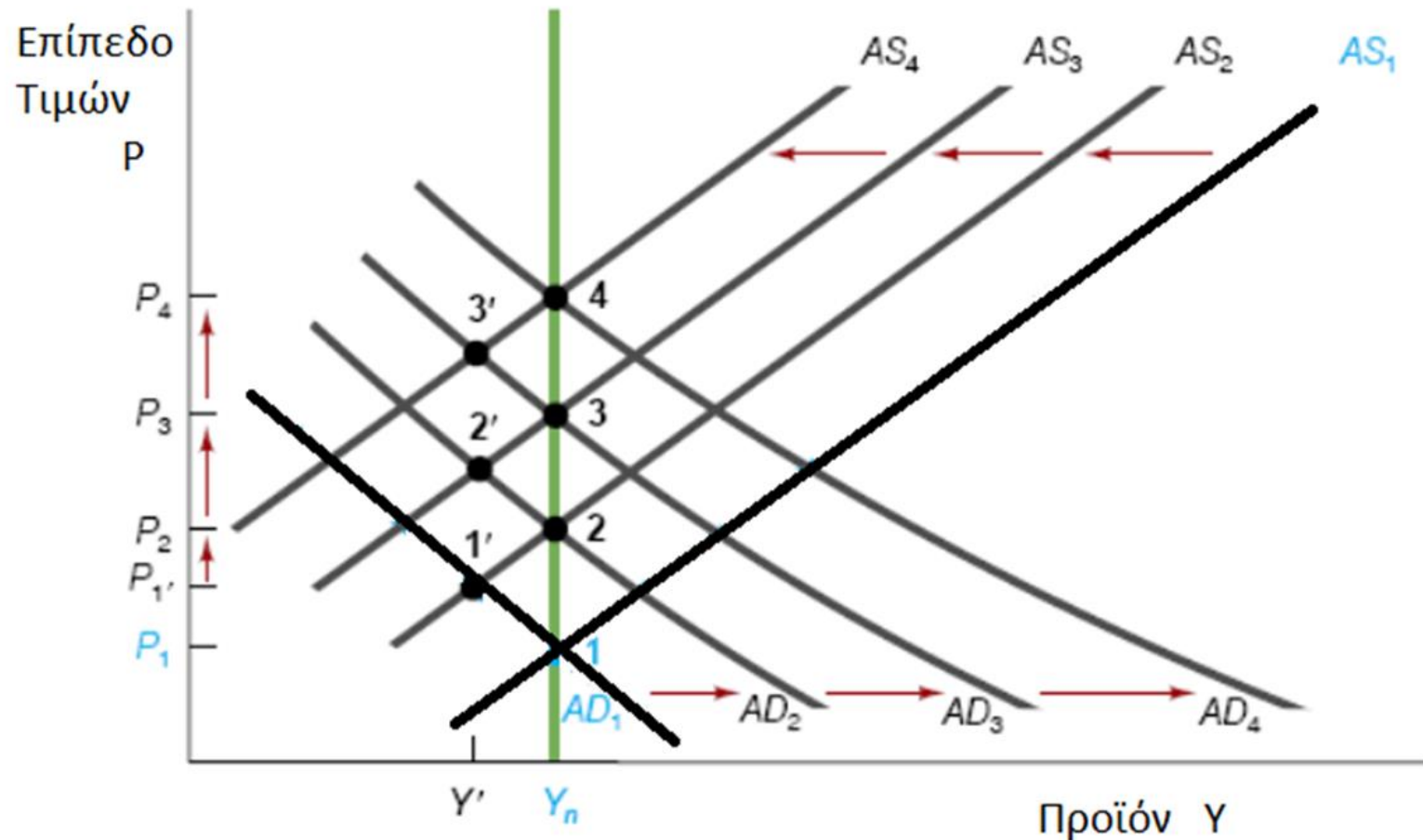

Πληθωρισμός κόστους με οικονομική πολιτική ‘μη εξυπηρέτησης’ (non accommodating policy)

Πληθωρισμός κόστους με οικονομική πολιτική ‘μη εξυπηρέτησης’ (non accommodating policy)

Πληθωρισμός κόστους με οικονομική πολιτική 'εξυπηρέτησης' (accommodating policy)

Νομισματική πολιτική και πληθωρισμός: ο κανόνας του Taylor (1992)

- Η κεντρική τράπεζα συνήθως μεταβάλλει το επιτόκιο i_t της αγοράς χρήματος σύμφωνα με την σχέση

$$i_t = \pi_t + r_t^* + a_\pi (\pi_t - \pi_t^*) + a_y (y_t - \bar{y}_t).$$

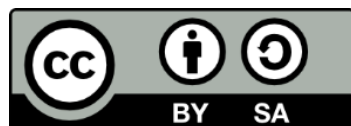
- π_t , π_t^* ο τρέχων και ο επιθυμητός πληθωρισμός
- y_t , $\bar{y}_t$ το τρέχων και το δυνητικό ΑΕΠ
- r_t^* το πραγματικό επιτόκιο
- a_π και a_y θετικοί συντελεστές

Αντιπληθωριστική πολιτική

- Κεϋνσιανοί: Πολιτικές μείωσης της ζήτησης, σφιχτή δημοσιονομική και νομισματική πολιτική
- Μονεταριστές: Μείωση της προσφοράς χρήματος
- Απότομη ή Σταδιακή αποκλιμάκωση του πληθωρισμού;
  - Κεϋνσιανοί: Σταδιακή αντιπληθωριστική πολιτική
  - Κλασσικοί: shock therapy = απότομη μείωση της ποσότητας του χρήματος (ουδετερότητα χρήματος)
- Άλλες αντιπληθωριστικές πολιτικές
  - Πολιτικές μισθών και εισοδημάτων: βραχυχρόνια πολιτική
  - Πολιτική ελέγχου α) τιμών (αναποτελεσματική) και β) ανταγωνισμού (μακροχρόνια πολιτική)
  - Πρόσδεση συναλλαγματικής ισοτιμίας νομίσματος

Τέλος Ενότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

